

Тақризи

ба автореферати Шамсова Бибихосият Қудратовна бо унвони «Методикаи ташаккули салоҳиятмандии касбии донишҷӯён ҷиҳати омӯзиши истилоҳоти иқтисодӣ дар раванди таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08 – Назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.04 – Назария ва методикаи фанҳои гуманитарӣ)

Равандҳои муосири ҷаҳонишавии иқтисоди ҷаҳонӣ ҳамкории муассири касбиро бо забонҳои хориҷӣ дар соҳаҳои гуногуни дониш талаб мекунанд. Ин метавонад сабаби рушди босуръати равобити хориҷӣ, муайян кардани мавқеи мамлакати мо дар ҷаҳон бошад. Донистани забонҳои хориҷӣ барои мутахассисони ояндаи соҳаҳои илм, фарҳанг, иҷтимоиёт, иқтисодиёт ва амсоли инҳо хеле зарур ба назар расад, зоро фаъолияти онҳо барои ноил шудан ба ҳамкории бомуваффақият байни кишварҳои гуногун равона шудааст.

Барои пайгири намудани масъалаи мазкур пеш аз ҳама мушкилоти ҷойдоштаро баррасӣ намудан зарур мебошад. Баланд бардоштани салоҳиятҳои шахсӣ, касбӣ, лингвистӣ ва фарҳангии мутахассисони ояндаи соҳаи иқтисод мушкилоти муайяншудаи соҳа ба шумор меборавад. Барои ҳалли он мебояд таҳқиқотҳои илмӣ гузаронда, аз натиҷаҳои он дар ҷараёни таълим васеъ истифодаи амалӣ бурд.

Масъалаи таҳқиқшаванда аз ҷониби Шамсова Бибихосият Қудратовна ба ҷонд ҷониб равона гаштааст. Муҳаққиқ пайгири масъалаи ташаккули салоҳиятмандии касбии донишҷӯёни ихтисосҳои иқтисодӣ буда, дар баробари ин, ҳолат ва мушкилоти таълими забони англисиро дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ мавриди таҳқиқу баррасӣ қарор медиҳад. Б.К. Шамсова дониш, малакаю маҳорат ва фаҳмиши илмии худро васеъ истифода бурда, аввалан масъаларо ба таври назариявӣ омӯхтааст. Сипас, методҳои муосир ва инноватсионии таълимро дар самти тадриси забони англисӣ ба ихтисосҳои иқтисодӣ дар қисмати амалии кор пешниҳод сохтааст. Дар ҳарду қисмати кор низ ба фикру ақидаҳои муҳаққиқони барҷаста такя намуда, мулоҳизаҳои худро манзур сохтааст. Дар асоси натиҷаи тадқиқот, ки дар ҷонд марҳила сурат гирифтаанд, хулоса ва пешниҳодоти

диссертант пешниҳод гаштааст. Саҳми бевоситаи Б.Қ. Шамсова дар таҳлилу баррасӣ ва муайянсозии мушкилоти мавзуи таҳқик, яъне методикаи ташаккули салоҳиятмандии донишҷӯён ҷиҳати омӯзиши истилоҳоти иқтисодӣ дар раванди таълими забони англисӣ хеле назаррас мебошад.

Натиҷаҳои таҳқиқот ва нуктаҳои асосии диссертатсия дар давоми солҳои 2018-2022 дар чорабиниҳои илмии Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода, Донишгоҳи технологији Тоҷикистон ва дигар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ дар шакли мақолаҳои илмӣ пешниҳод гардиданд.

Баъди дар шакли монография омода шудани натиҷаи таҳқиқот, муҳаққиқони ҷавон, бахсус унвончӯёну докторантон метавонад аз он васеъ истифода намоянд.

Диссертатсияи илмӣ таҳқиқотии Шамсова Бибихосият Қурдатовна «Методикаи ташаккули салоҳиятмандии касбии донишҷӯён ҷиҳати омӯзиши истилоҳоти иқтисодӣ дар раванди таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ» унвон гирифта, дорои аппарати (сохтори) илмии ба талаботҳо ҷавобгӯ мебошад. Диссертатсияи мазкур аз муқаддима, ду боб, зербобҳо, хулосаи зербобҳо, хулоса ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат мебошад. Адабиёти илмӣ, таълимӣ, методӣ ва дигар сарчашмаҳои истифодашуда, ки шумораашон 190 ададро ташкил медиҳанд, бо тартибу талаботи муайян дар охири кор ҷой дода шудаанд.

Барои ба таври муҳтасар ва мушаҳҳас ошнӣ пайдо кардан бо диссертатсия, дар муқаддима мақсад, вазифа, объект, мавзуъ (предмет), фарзия, навгонӣ ва дигар маълумотҳо оварда шудаанд. Қисмати мазкури кор ба талаботҳои КОА Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад.

Боби аввали кор «Асосҳои назариявии ташаккули салоҳиятмандии касбии донишҷӯён ҷиҳати омӯзиши истилоҳоти иқтисодӣ дар раванди омӯзиши забони хориҷӣ» унвон гирифта, хусусияти назариявӣ дорад. Б.Қ. Шамсова ба ақидаи муҳаққиқони ватанӣ, хориҷӣ, методистоне, ки фаъолияти касбии онҳо ба таҳқиқу баррасӣ ва таълими забони англисӣ мебошанд, такя намудааст. Мавсүф мавқеи олимони соҳаро нисбат ба масъалаи мавриди таҳқик нишон дода, ақидаҳои худро дар заминаи гуфтаҳои эшон пешниҳод соҳтааст.

Боби дуюми кори илмī-тадқиқотī «Истифодаи технологияҳои инноватсионӣ ҷиҳати омӯзиши истилоҳоти иқтисодӣ дар раванди омӯзиши забони хориҷӣ» ном гирифта, марҳилаи амалии таҳқиқот ба шумор меравад. Интихоби методҳои муосири таълим, роҳу воситаҳои таълим, истифодаи амалии онҳо, натиҷагирий аз озмоиши таҷрибавӣ бо хуносаҳои ҷамъбасти мӯҳаққиқ рӯи кор омадааст. Мӯҳаққиқ ба самти назарияи таҳқиқот такя карда, корҳои амалӣ дар ин қисмат анҷом додааст. Ташкили назарсанчию пурсишномаҳо миёни донишҷӯён, гузаронидани тестҳои санчишӣ ва дарсҳои таҷрибавӣ барои ҷамъбасти кори таҳқиқот мусоидат намудааст.

Хуносай ниҳоии диссертатсияи мазкур назария ва фикри Б.Қ. Шамсоваро инъикос менамояд. Дар ин қисмати кор вобаста ба ҷамъбасти кори таҳқиқот, муайян намудани мушкилот, пешниҳоди роҳу усулҳои рафъи мушкилот маълумоту пешниҳодҳои мушаххасро оварда шудааст.

Дар доҳили кор ғалатҳои техникӣ, грамматикӣ ва имлой вучуд доранд. Камбудиҳои ҷойдошта арзиши илмии диссертатсияро паст намекунад ва диссертатсияи илмī-таҳқиқотии мазкурро метавон кори илмии баанҷомрасида ҳисобид.

Диссертатсияи Шамсова Бибихосият Қурдатовна дар мавзуи «Методикаи ташаккули салоҳиятмандии касбии донишҷӯён ҷиҳати омӯзиши истилоҳоти иқтисодӣ дар раванди таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ» кори илмī-таҳқиқотии баанҷомрасида ҳисобида шуда, ба талаботи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 ба тасвиб расидааст, ҷавобгӯ мебошад ва муаллифи он сазовори номзади илми педагогика аз рӯи ихтисоси 13.00.08 – Назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.04 – Назария ва методикаи фанҳои гуманитарӣ (таҳсилоти касбӣ) мебошад.

Муқарриз:

Номзади илмҳои педагоги,
дотсент, мудири кафедраи
методикаи таълими забонҳои хориҷии

ДДБ ба номи Носири Хусрав

Қаршиева Гулҷаҳон
Гулмуродовна

Имзои дотсент, Қаршиева Гулҷаҳон Гулмуродовна
тасдиқ мегардад.

Сардори Раёсати кадрҳо
ва корҳои маҳсус

ДДБ ба номи Носири Хусрав
07.05.2023

Шукурзод Ч.А.

Суроға:

Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав
735140, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Бохтар, кӯчаи Айнӣ, 67.

Сомона: <http://btsu.tj>
E-mail: gulnoz.qarshieva@mail.ru
Тел.: 900134745

